

**UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”
CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE FILOSOFIE**

Istoria Dezbaterilor Vespérale în Secolele XIII și XIV

Student-doctorand:

Cioca Luciana

Conducător de doctorat:

Dr. Brânzei Monica

2022

Cuprins

<u>Acknowledgements</u>	7
<u>Introduction</u>	7
<i><u>Previous Research</u></i>	9
<i><u>Hypothesis</u></i>	12
<i><u>Objectives</u></i>	13
<i><u>Research Methodologies</u></i>	15
<i><u>Expected Results and Limits of Research</u></i>	16
<u>I. Course of Studies at the Medieval Faculty of Theology</u>	18
<u>II. In Licencia et Vesperis et in Doctoratu</u>	30
<i><u>II.1 Do Tibi Licenciam Incipiendi</u></i>	31
<i><u>II.2 Noster vesperianus</u></i>	40
<i><u>II.3 Incipiatis in Nomine Patris, Filii, et Spiritus Sancti</u></i>	66
<i><u>II.4 Resumpta</u></i>	67
<i><u>II.5 Novus magister</u></i>	68
<u>III. Catalogue of Extant Vespereal Questions</u>	70
<u>Adam Easton O.S.B</u>	70
<u>Adam of Marisco O.F.M.</u>	73
<u>Bartholomew of Anciano O.P.</u>	74
<u>Bartholomew Tebaldi of Urbeveteri O.P.</u>	75
<u>Bonsembiante Baduarius O.E.S.A.</u>	75
<u>Conrad of Ebrach O. Cist.</u>	80
<u>Durandus of Saint-Pourçain O.P.</u>	85
<u>Fernandus Iohannis of Toledo (dub.)</u>	90
<u>Francis of Perusio O.F.M.</u>	93
<u>Francis Massa of Belluno O.P.</u>	94

<u>Frederic Frezzi O.P.</u>	96
<u>Frederic of Venice O.P.</u>	97
<u>Gregory of Rimini O.E.S.A.</u>	100
<u>Henricus de Langenstein (Hassia)</u>	103
<u>Hermann Lurcz of Nuremberg</u>	106
<u>Hugo Sneyt O.P. – Robert of Bromgord O.P – Anonymous</u>	110
<u>Iannocius</u>	113
<u>John of Alderford</u>	118
<u>John Hiltalingen of Basel O.E.S.A.</u>	121
<u>John of Calore</u>	126
<u>John of Cusin O.P.</u>	131
<u>John of Maclinia</u>	139
<u>John of Montesono O.P.</u>	140
<u>John Monmouth</u>	144
<u>John of Pershore O.F.M.</u>	146
<u>John of Pouilly</u>	150
<u>John Quidort (of Paris) O.P.</u>	152
<u>John Romseye O.F.M.</u>	153
<u>John of Trussebut</u>	154
<u>Ludovic of Padua O.F.M.</u>	157
<u>Matthew of Aquasparta O.F.M.</u>	162
<u>Nicholas of Ockham O.F.M.</u>	166
<u>Nicholas of Pressorio</u>	170
<u>Peter d’Ailly</u>	171
<u>Peter of Baldeswelle O.F.M (dub.)</u>	177
<u>Phillip of Bridlington O.F.M.</u>	180
<u>Radulphus Brito</u>	181

<u>Richard of Knapwell O.P. – Willelm of Hothum O.P. – Anonymous</u>	184
<u>Robert Walsingham O.Carm.</u>	187
<u>Robert of Winchelsea (dub.)</u>	188
<u>Robert of Worsted O.F.M. – Thomas of Bongey</u>	189
<u>Rudolph of Castello O.E.S.A.</u>	191
<u>Sibert of Beka O.Carm.</u>	192
<u>Simon of Brossa O.S.B.</u>	194
<u>Stephen Gaudet/ Chaumont</u>	197
<u>Thomas of Vico O.P.</u>	206
<u>Thomas Wylton</u>	207
<u>Ventura of Bevania O.P.</u>	209
<u>Walter of Knolle O.F.M.</u>	210
<u>Willelm of Mackelisfilde O.P.</u>	213
<u>Yvo Lamederii O.Carm – O.S.B.</u>	218
<u>Anonymous authors</u>	218
<u>Abbas Mariani Antissiodorensis</u>	219
<u>Albertus (dub.)</u>	219
<u>Anonymi</u>	220
<u>Anonymus 1</u>	220
<u>Anonymus 2</u>	223
<u>B. de Argentina O.P.</u>	223
<u>Quidam Doctor/Doctor Modernus</u>	224
<u>Gerard of Saint Victor – Anonymus – Prosper of Reggio Emilia O.E.S.A.</u>	227
<u>Hugo</u>	229
<u>Iuvenal</u>	230
<u>Monachus (Abbatis?)</u>	230
<u>Pater Meus Reverendus</u>	234

<u>Predicator</u>	234
<u>Primus Magister</u>	235
<u>Quidam baccalarius tempore Gregorii XI</u>	236
<u>Quidam religiosus</u>	236
<u>Reverendus magister H.</u>	237
<u>Salomon Minor O.F.M.</u>	237
<u>Uncertain vesperies</u>	238
<u>Alphonsus Vargas O.E.S.A.</u>	238
<u>Dominus Presentatus</u>	244
<u>Phillip Parent</u>	246
<u>Reverendus Magister</u>	248
<u>Thomas Aquinas O.P.</u>	249
IV. Review	249
<u>Conclusions</u>	254
<u>ADDENDA</u>	259
<u>List of 13th and 14th Century Vesperial Questions</u>	259
<u>List of 15th Century Vesperial Questions</u>	273
<u>Vesperie Magistri Ianocii</u>	283
<u>Questio in Vesperiis Nicholai de Hocham</u>	307
<u>Bibliography</u>	310
<u>Manuscripts</u>	310
<u>Manuscript Catalogues</u>	312
<u>Primary Sources</u>	313
<u>University History</u>	315
<u>Secondary sources</u>	316
<u>Online sources</u>	336
<u>Manuscripts</u>	336

<u>Bibliography</u>	338
<u>Projects</u>	339

Cuvinte-cheie

Vespere, chestiuni vesperiale, dezbateri vesperiale, universitate, licență, absolvire, comentarii sentențiare, *inceptio*, *aula*, *resumpta*, facultatea de teologie, filozofie și teologie.

Rezumat

A susține public o teză de doctorat și a primi diploma de „doctor în filozofie” fac parte dintr-un proces de absolvire cu care suntem obișnuiți în activitatea academică, și care își are rădăcinile în începuturile universităților medievale.

Vespera, sau dezbateră vesperială, a fost parte din întregul ansamblu de absolvire pe care universitățile medievale îl impuneau celor care doreau să primească *ius ubique docendi*, sau dreptul de a preda în domeniul în care s-au pregătit. În particular, la facultatea de teologie, studentul care dorea să devină *doctor in theologia*, avea de urmat o serie de pași concreți pentru a obține acest titlu, iar dezbateră vesperială era un astfel de pas.

Însă pentru a putea absolvi, ceea ce pentru cei mai mulți însemna a se reintegra în sistemul universitar ca profesori, studentul trebuia să parcurgă ani lungi de studiu pe parcursul cărora se ducea la cursuri, participa la dezbateri publice, ajungând treptat să își susțină propriile dezbateri care îl recomandau atât pentru cunoștințele teoretice, cât și pentru calitățile argumentative și retorice.

După o perioadă de aproximativ 7 ani (numărul variază în funcție de universitate și de apartenența studentului la un ordin), studentul devenea *baccalarius biblicus*, adică putea citi și comenta pasaje biblice, etapă pentru care găsim întregi volume de comentarii biblice. În urma completării acestei etape, studentul devenea *baccalarius sententiaris*, un rol pentru care studentul se pregătea cu mult înainte, iar rezultatul acestor cursuri devenea subiect de dezbateră mult după ce etapa se încheia. Comentariile la Sentințele lui Petrus Lombardus sunt unele din cele mai răspândite producții academice ale Evului Mediu și de multe ori cele mai semnificative documente privitoare la un autor, datorită faptului că aceste comentarii, pe lângă faptul că erau voluminoase și acopereau o largă paletă de subiecte teologice și filozofice, conțineau doctrine care îl defineau pe autor atât pe parcursul studiilor, cât și în cariera sa academică mai târzie. Deși la universitatea din Oxford cerințele impuneau ca studentul să își citească întâi comentariul la Sentințe, și abia apoi pe cel biblic, aceste comentarii rămân la fel de relevante.

Perioada de participare la cursuri și de citire a propriilor comentarii este urmată de o perioadă formativă care include participarea activă la dezbaterile publice care țineau de niveluri mai avansate, cum sunt dezbaterile în vederea absolvirii. Regulile universității din Paris, de exemplu, impuneau ca această perioadă să se extindă pe 4 ani, însă găsim multe excepții de la

regulă, majoritatea în urma primirii unui document din partea unui oficial ecleziastic, uneori chiar de la papă.

În momentul în care studentul era pregătit să devină doctor în teologie, putea începe procesul mai complex de absolvire.

Acesta demara cu primirea licenței de a absolvi, o etapă foarte puțin înțeleasă și studiată, care se pare că includea o dezbatere ținută între student, magistrul care avea să îi supervizeze întregul ansamblu de „examene”, decan, și magiștrii seniori ai facultății de teologie. Dezbateră pare să se fi ținut în jurul a două subiecte din Sentințele lui Petrus Lombardus, iar în urma ei, studentul primea licența de a începe etapele finale și cele mai ceremonioase ale absolvirii.

În această parte de mijloc a „doctoratului medieval” găsim chestiunile noastre vespérale. Studentul se pregătea pentru această etapă prin a invita magiștrii la dezbateră publică. Prima dată le trimitea subiectele de dezbătut și o schiță argumentativă pe care avea să o urmeze pe parcursul evenimentului. Magiștrii îi trimiteau propriile lor răspunsuri și chiar sugestii privitoare la argumentele studentului, după care se putea fixa o dată. Se pare că numele de *vespera* a rămas de la faptul că acest eveniment avea loc de obicei (deși există excepții) seara, în jurul orei 7. De la numele de *vespera*, studentul care candida la titlul de doctor se numea *vesperiandus*, pentru a denota faptul că urma să își dezbată chestiunea vesperală, iar după finalizarea acesteia, titlul se schimba în *vesperiatus*.

Vespera avea două componente principale.

Prima era o dezbatere care se numea *expectativa magistrorum*. Aceasta avea loc între magistrul care superviza absolvirea și alți studenți care participau activ și pentru care acest moment se adăuga la activitatea obligatorie din perioada dintre terminarea comentariului la Sentințe și începerea stagiului de absolvire. *Vesperiandus*-ul nu intervenea în această dezbatere. Magistrul și studenții dezbăteau un subiect care era, de obicei, asemănător cu subiectul care avea să fie discutat în partea a doua. Deși magistrul și studenții participanți aduceau argumente pro și contra, și își răspundeau unul altuia, chestiunea se pare că nu era rezolvată în această sesiune.

A doua componentă a vesperei este dezbateră dintre *vesperiandus* și alți *magistri* seniori, cei care acceptaseră să ia parte la eveniment și cu care studentul schimbase argumentele preliminare. Acesta era momentul în care candidatul avea să își folosească toate cunoștințele dobândite pe parcursul anilor de studiu, să își expună abilitățile retorice, și să dovedească faptul că putea argumenta pro și contra pentru a-și apăra doctrina filozofică și teologică. Nici această sesiune nu avea să fie complet încheiată în acest moment.

Cele două chestiuni dezbătute erau încheiate cu o *sermo* susținută de magistrul coordonator sau de un alt invitat, iar candidatul era oficial *vesperiat*.

Pentru a putea primi titlul de doctor, studentul avea să mai treacă prin încă o dezbateră publică, mai ceremonioasă. Aceasta era *aula*, care se desfășura tot în două sesiuni, asemeni vesperei, și în urma căreia studentul era oficial primit în rândul magiștrilor universității.

Toate subiectele lăsate neîncheiate pe parcursul chestiunilor vespérale sau aulare aveau să fie revăzute pe parcursul unor cursuri numite *resumpta*, unde noul profesor avea să determine întrebările filozofice și teologice conform doctrinei proprii.

Teza de față analizează în detaliu fiecare moment din jurul sesiunii vespérale, luând în considerare textele care au rămas și care conțin informații privitoare la desfășurarea acestor evenimente, pe lângă conținutul lor filozofic. Pentru a putea combina surse administrative, cum sunt statutele universitare, cu informația din chestiunile vespérale, a fost necesară adunarea tuturor vesperelor care au supraviețuit într-un catalog cât mai complet care să pună în evidență aspectele unice ale textelor pe care le include. Deși numărul de vespere e într-o constantă schimbare datorită faptului că noi resurse devin accesibile pe măsură de eforturile de digitizare cresc și se diversifică, catalogul de față oferă un prim acces la documentele care, în momentul de față, ne sunt la îndemână. Corpusul de autori ai căror vespere au ajuns până la noi cuprinde 50 de autori care pot fi identificați și 20 de autori anonimi. Fiecare text vesperial este discutat separat, deși multe nu sunt decât o mențiune scurtă, un citat în opera unui alt autor care menționează o vespere pierdută.

Prin includerea tuturor vesperelor la care avem acces în prezent și analiza lor individuală, teza de față a urmărit să ofere un instrument de bază în studiul dezbaterilor vespérale care să acopere o bucată mai puțin cunoscută în istoria filozofiei medievale și în istoria universităților și care să încurajeze un număr cât mai mare de studii pe baza descoperirilor din această lucrare. Pentru acest scop a fost adăugată și o listă a vesperelor din secolul al XV-lea, deși acestea nu au făcut parte din analiza principală a acestei teze.

Lista de mai jos conține toate vesperele analizate în teza de doctorat și informațiile generale cu privire la sursa și statutul lor.

Lista Chestiunilor Vesperiale

Autor [loc, data absolvirii]	Manuscris	Titlul Chestiunii	Statut
1. Adam Easton O.S.B [Oxford, ~1364]	Worcester, F 65, ff. 21ra-b	<i>Utrum omne votum recte factum Deo debite sit solvendum</i>	Nu există variante editate ale acestui text, cu excepția unei transcrieri online pe un website dedicate lui Adam Easton, “Picts Hill Publishing Project”: “Cardinal Adam Easton”, https://sites.google.com/site/cardinaladameaston/oxford-and-langham/the-oxford-debating-society .
2. Adam de Marisco O.F.M. [Oxford, ~1243]	—	—	<i>Apud Robertus Grosseteste: in vesperis Ade.</i>
3. Bartholomeus de Anciano O.P. [Paris, ~1353]	—	—	<i>Apud inventar de bibliotecă de la castelul Peniscola: Item vesperie magistri Bartholomei de Anciano.</i>
4. Bartholomeus Tebaldi de Urbeveteri O.P. [Pisa, 1388]	—	—	Recomandare <i>apud</i> Simon de Cascina: <i>Vesperie quas feci in conventu Pisano pro magistro Bartholomeo Tebaldi qui legit ibi pro forma.</i>
5. Bonsembiante Baduarius O.E.S.A. [Paris, 1363]	Vatican, lat. 981, ff. 71v-74v	<i>Utrum natura humana personaliter unita verbo potuit in cognoscendo proficere</i>	Nu este editat.
6. Conradus de Ebrach O.Cist. [Bologna, 1370-71]	Kraków, Biblioteka Jagiellońska, 1279, ff. 216ra-220rb. Oxford, Bodleian Library, Canon. misc. 573, ff. 157va-160va.	<i>Utrum latitudo cuiuslibet culpae imaginabilis sit mensuranda penes discessum voluntatis a regula supremæ rectitudinis</i>	Ediția acestui text este inclusă în teza de doctorat a Dr. Daniel Coman: D. COMAN, <i>Receptarea lui Anselm de Canterbury în Comentariile la Sentințele din a doua jumătate a secolului al XIV-lea</i> (forthcoming).

		Klosterneuburg, Augustiner- Chorherrenstift, Cod. 293, ff. 124ra-128rb		
7.	Durandus de Sancto Porciano O.P. [Paris, 1312]	Vatican, lat. 1086, f. 164 ^a ra- 165ra Vatican, lat. 1121, ff. 153ra- 153va	<i>Utrum liberum arbitrium sit potentia vel actus vel habitus</i>	Ediție publicată în: P. T. STELLA, « Le 'Quaestiones de libero arbitrio' di Durando da S. Porciano », in <i>Salesianum</i> 24 (1962), pp. 451-454.
8.	Franciscus de Perusio O.F.M. [Paris, ~1370]	—	—	<i>Apud Stephanus Galdeti: non solum confutantur supradicte positiones philosophorum, quinimmo positio cuiusdam reverendi patris qui primo loco vesperiavit hoc anno, scilicet contra magistrum Franciscum de Perusio.</i>
9.	Franciscus de Tarvisio/ Franciscus Massa de Belluno O.P. [Paris, 1345]	—	—	<i>Apud Alphonsus Vargas: cuius oppositum quidam reverendus doctor ordinis predicatorum ponit in vesperiis suis. Apud Gregorius Ariminensis: est opinio cuiusdam reverendi doctoris moderni, qui nuper inter cetera sua dicta in eius Vesperiis posuit.</i>
10.	Federicus de Venetiis O.P. [Bologna, ~1380]	Siena, Biblioteca Comunale degli Intronati G.VII.40, ff. 228r-229v	<i>Utrum verbum federis primum simpliciter quo fiunt cuncta solum ex tempore factum sit homo ex Maria virgine</i>	Nu este editat.
11.	Fridericus Frezzi O.P. [Pisa, 1390-91]	—	—	<i>Recomandare apud Simon de Cascina: Vesperie quas feci pro magistro Federico fuerunt mihi ablate, ideo postea feci hunc sermonem et obmisi derisiva.</i>
12.	Gregorius Ariminesis O.E.S.A. [Paris, 1345]	—	—	<i>Apud Gregorius Ariminensis: quam allegavi in Vesperiis meis.</i>

13. Gualterus de Knolle O.F.M. [Oxford, ~1287]	Assisi, Fondo Antico presso la Biblioteca del Sacro Convento, ms. 158, ff. 341ra-b. Assisi, Fondo Antico presso la Biblioteca del Sacro Convento, ms. 196, f. 119v	<i>An Filio incarnato posset alia incarnari</i> <i>Utrum una persona incarnata possit alia incarnari, puta incarnato verbo possit Pater incarnari vel Spiritus sanctus</i>	
14. Henricus de Hassia [Paris, 1375]	Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha, CA° 4 150, ff. 243r-247v Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Cod. Vindobonensis Palatinus 4613, ff. 332r-352r	<i>Utrum sub tempore gratie constat quis status futuri seculi post finem mundi</i>	Ediția va fii publicată în: M. BRÎNZEI, L. CIOCA, <i>Homo est microcosmos. Henry of Langenstein's seminal ideas in public display. With an edition of his principium and his vesperies from Paris</i> (1370-1375), forthcoming.
15. Hermannus Lurcz [Vienna, ~1393]	—	—	Recomandare apud Henricus de Hassia: <i>Hec est recommendatio venerabilis magistri Henrici de Hassia quam fecit in vesperiis magistri Hermanni Lurcz.</i>
16. Hugo Sneyt O.P. [Oxford, 1287-1289] Anonymous Robertus de Bromgord	Assisi 158, ff. 343vb-344ra Assisi 158, ff. 219r-v, ff. 235r-v	<i>An plures <persone> in divinis possunt assumere unam naturam humanam personabilem</i> (f. 343vb) <i>An angelus plene meruit suam beatitudinem: articulus 1</i> (f. 219r)	Nu este editat.

			<i>An bonum sit causa mali: articulus 5 (f. 235r)</i>	
17.	Iohannes de Alderford/Dalderby [Oxford, 1293-1299]	Assisi 158, ff. 336rb-336vb	<i>An in passione Christi pena vel tristitia attingebat superiorem partem rationis</i>	Editat în: LITTLE, PELSTER, <i>Oxford theology</i> , pp. 134-137.
18.	Iohannes Hiltalingen de Basel O.E.S.A. [Paris, 1371-1372]	Munich, Bayerische Staatsbibliothek, Clm lat. 26711, ff. 386va-396ra.	<i>Utrum vultus filialis aeterna forma idealis primum sit principium et intervale limitatis</i>	Nu este editat.
19.	Iohannes de Calore [Paris, 1362-1363]	Paris, BnF, Lat. 16408, f. 116r	<i>Utrum summus legislator creaturam rationalem non liberam ad suum cultum valeat obligare</i>	Nu este editat.
20.	Iohannes de Cusin O.P. [Paris, 1368]	—	—	<i>Apud Iohannes de Basel: Secundum corrolarium contra magistrum Iohannem Cusia in suis vesperis sequentis opinionem sancti Thome. Apud ms. Paris, BnF, Lat. 16409, ff. 128v-129r: Contra predicatorum in vesperis.</i>
21.	Iohannes de Maclinia [Paris, middle of the 14 th century]	—	—	Citat în ms. Paris, BnF, Lat. 14576, f. 214ra: <i>Oppositum tamen huius propositionis reverendus pater meus et magister, qui septimo loco incepit, posuit contra me in vesperis suis – Contra magistrum Iohannem de Maclinia.</i>
22.	Iohannes de Montesono O.P. [Paris, 1387]	—	—	Propoziții condamnate: CUP, 3, n° 1556-1586, pp. 486-535
23.	Iohannes Monmouth [Oxford, 1289-90]	Assisi 158, ff. 345vb-346rb	<i>An per creaturas potuerint philosophi habere distinctam cognitionem trinitatis personarum</i>	Nu este editat.
24.	Iohannes de Persole [Oxford, ~1288]	Assisi 158, f. 330rb-330vb	<i>An Christus in primo instanti potuit mereri</i>	Nu este editat.

	Assisi 196, ff. 73v-74r	<i>mere [vere] plene et perfecte</i>	
25. Iohannes de Polliaco [Paris, 1306]	Paris, BnF, lat. 14565, ff. 178ra-180ra (only the second question, but assuming the first) Paris, BnF, lat. 3228, ff. 105vb-111rb; 135vb-138va Paris, BnF, lat. 15371, ff. 202va-215va (and reworked for publication at 200ra-202va); 229va-235va (and reworked for publication at 222vb-228vb) Nürnberg, Stadtbibliothek, Cent. III 75, ff. 159ra-161vb (only the second question)	<i>Utrum Deus sciat vel cognoscat alia a se</i> <i>Utrum Deus habeat scientiam contingentium futurorum</i>	Prima chestiune nu este editată. A doua chestiune este editată în C. SCHABEL, "Parisian Secular Masters on Divine Foreknowledge and Future Contingents in the Early Fourteenth Century, Part 1: John of Pully's <i>Quaestio Ordinaria</i> I", in <i>Recherches de théologie et philosophie médiévales</i> 78/1 (2011), pp. 166-219.
26. Iohannes Quidort O.P. [Paris, 1304]	—	—	Recomandare: <i>commendatio fratris Johannis de Parisius quando habuit vespervas suas.</i>
27. Iohannes Romseye O.F.M. [Oxford, ~1389]	—	—	<i>Apud Iohannes Wycliff: Explicit tertia determinatio sive lectio magistri et fratris Willelmi Woodford contra Wyclevistas Oxonie anno Domini 1389 in scolis Minorum, et die vesperiarum fratris Johannis Romseye proximi magistri regentis.</i>
28. Iohannes de Trussebut	Assisi 158, ff. 76va-b	<i>Utrum intellectus viatoris possit ita elevari quod posset</i>	Nu este editat.

	[Cambridge, <1285]		<i>videre essentiam divinam non obstante quod intellectus uniatur virtutibus materialibus.</i>	
29.	Ludovicus de Padua O.F.M. [Paris, 1362]	—	—	Retractări: CUP, 3, n° 1270, pp. 95-97
30.	Mattheus de Aquasparta O.F.M. [Paris, 1277]	—	<i>Utrum dolor qui fuit in anima Christi quantum ad partem superiorem, diminuerit vel remiserit gaudium fruitionis.</i> <i>Utrum Christus alias fuisset necessario mortuus, si non fuisset occisus.</i>	Editat în MATTHEUS AB AQUASPARTA, <i>Quaestiones disputatae de incarnatione et de lapsu aliaeque selectae de Christo et de Eucharistia</i> , ed. PP. Collegii S. Bonaventurae (Bibliotheca Franciscana Scholastica Medii Aevi, 2), Florence 1957, pp. 213-230.
31.	Nicholas de Ockham O.F.M. [Oxford, 1286]	Assisi 158, f. 96vb	<i>An Deus posset elicere actionem meritoriam ab homine sine habitu medio ut gratia</i>	Editat în anexe.
32.	Nicholas de Pressorio [Paris, ~1273]	Madrid, Biblioteca Nacional, ms. 4008, ff. 5va-7ra	<i>Questio magistri Nicholai de Pressorio. In vesperis. Prima questio: an caritas et gratia sint idem per essentiam</i> <i>Secunda questio: an gratia et gloria sint idem per essentiam</i>	Nu este editat.
33.	Petrus de Alliaco [Paris, 1381]	Paris, Mazarine 934, ff. 200ra- 203rb Würzburg, I t.f. 539	<i>Utrum Petri Ecclesia lege reguletur</i>	Editat în <i>Joannis Gersonii Opera Omnia</i> , ed. Dupin, Antwerp 1706, vol. 1, col. 662-668.
34.	Petrus de Baldeswelle [Oxford, 1301- 1302]	Worcester, Q. 99, ff. 69rb- 69vb	<i>Utrum aliqua creatura rationalis ex puris naturalibus possit diligere Deum super omnia, vel plus quam se ipsum.</i>	Editat în LITTLE, PELSTER, <i>Oxford theology</i> , pp. 348- 351.

35.	Philippus de Bridlington O.F.M. [Oxford, ~1300]	Worcester, Q 99, f. 63rb-63vb	<i>Utrum in bono creato sit aliquid principium bonum in se <aliud> quam esse relatum ad summum bonum.</i>	Nu este editat.
36.	Radulphus Brito [Paris, 1313-1314]	Vatican, lat. 1086, ff. 156rb-156va	<i>Utrum dilectio et delectatio sint unus actus realiter</i>	Nu este editat.
37.	Robertus de Bromgord O.P. [Oxford, 1289]	Assisi 158, ff. 219r-v, ff. 235r-v	<i>An angelus plene meruit suam beatitudinem: articulus 1 (f. 219r)</i> <i>An bonum sit causa mali: articulus 5 (f. 235r)</i>	Nu este editat.
38.	Richardus de Knapwell O.P. (dub.) [Oxford, 1284] Willelm of Hothum O.P. (dub.) Anonymous (dub.)	Assisi 158, ff. 30ra-b	<i>Supposito quod angelus loquitur angelo per hoc quod ordinat suos conceptus ad eum, queritur utrum sola ordinatio sufficiat.</i>	Nu este editat.
39.	Robertus Walsingham O.Carm. [Oxford, <1312]	—	<i>Utrum Christus per suum intellectum creatum cognoscat simul et eodem actu res in se ipso ut Deus est et in proprio genere</i>	Doar titlul chestiunii vesperiale a supraviețuit în catalogul de autori Carmeliți, ms. Oxford, Bodley 73, f. 208r
40.	Robertus de Winchelsea [Oxford, ~1288]	Assisi 158, ff. 342va-343ra	<i>Utrum in Christo sit tantum unum esse in effectu.</i>	Nu este editat.
41.	Robertus de Worsted O.F.M. (dub.) [Cambridge, ~1270] Thomas of Bongey (dub.)	Assisi 158, ff. 44va-b	<i>Utrum satan quando transfigurat se in angelum lucis fallat sensus hominum ita quod fiat ludificatio sensum in assumptione corporis.</i>	Nu este editat.
42.	Rudolfus de Castello O.E.S.A. [Paris, 1360-1361]	—	—	<i>Apud Iohannes Hiltalingen de Basel: Primum corollarium contra magistrum Rudolfum de</i>

				<i>Castello in Vesperiis et Facinum de Ast libro 2 in illa quaestione Utrum per peccatum voluntatis in infinitum offendatur Deus infinitus: Aequalis est latitudo peccati in esse mali et delicti sicut in esse inutilis et demeriti.</i>
43.	Sibert de Beka O.Carm. [Paris, ~1316]	—	—	<i>Apud Sibert de Beka: Quod sic et breviter declaro ex his quae praemisi in primo articuli, et ex his quae probavi in vesperis meis.</i>
44.	Simon de Brossa O.S.B. [Paris, 1351]	—	—	Retractări în CUP 3, n. 1201, pp. 11-12, și <i>Collectio iudiciorum</i> 1, pp. 370-371.
45.	Stephanus Galdeti [Paris, 1369]	Paris, BnF, lat. 16409, ff. 1r-22v	<i>Questio prima: utrum absque divina gratia vere quid nominetur.</i> <i>Secunda questio: utrum absque Dei gratia iuste quis dominetur</i>	Nu este editat.
46.	Thomas de Vico O.P. [Pisa, ~1387]	—	—	Recomandare <i>apud</i> Simon de Cascina: <i>Hee sunt vesperie quas feci in Pisis eidem magistro Thome et eram vicarius archiepiscopi Pisani.</i>
47.	Thomas Wylton [Paris, 1312]	Vatican, lat. 1086, ff. 164ra-b	<i>Utrum rationes respective que dicuntur de Deo ex tempore sint reales</i>	Nu este editat.
48.	Ventura de Bevania O.P. [Pisa, 1388]	—	—	Recomandare <i>apud</i> Simon de Cascina: <i>vesperie quas feci in collegio sancti Michaelis de Pisis pro magistro Ventura de Bevania.</i>
49.	Willelm de Mackelisfilde O.P. [Oxford, 1299-1300]	Worcester, Q 99, ff. 11vb, 78va-78vb	<i>Utrum pater et filius diligant se spiritu sancto</i> (11vb) <i>Supposito quod karitas augeatur in</i>	Not edited.

			<i>anima, queritur an augeatur secundum essentiam (78va)</i>
50. Yvo Lamederii O.Carm – O.S.B. [Paris, 1383]	—	—	Proces universitar împotriva lui Blanchard.

Anonymi

Author	Manuscript	Question title	Status
51. Abbas Mariani Antisiodorensis	—	—	<i>Apud inventar bibliotecă a castelului Peniscola: Item vespesie abbatis Mariani Autissiodorensis.</i>
52. Albertus (dub.) [Paris, ~1345]	—	—	<i>Apud autor anonim în ms. Paris, BnF, Lat. 14576, f. 217ra: Ex ista conclusione infero unam propositionem correlariam contra reverendum patrem et doctorem qui quinto loco incepit [...]. [...] iste reverendus doctor posuit in vesperiis suis.</i>
53. Anonymi	—	—	<i>Apud colecția de sermones vesperiales ale lui Franciscus de Reza.</i>
54. Anonymus 1	Madrid, Biblioteca Nacional, 4008, ff. 6rb-7ra	<i>Prima: utrum decrevit divinam bonitatem imponere homini legem obligatoriam.</i> <i>Secunda: utrum lex primitus data et instituta cessare debuerit</i>	Doar a doua chestiune e inclusă în manuscris și nu este editată.

55. Anonymus 2 [Paris, ~1321]	Vatican, Vat. Lat., 1086, f. 316ra-b	<i>Utrum Deus sit obiectum fidei infuse vel acquire</i>	Nu este editat.
56. B. de Argentina O.P.	—	—	<i>Apud inventar de bibliotecă a castelului Peniscola: Vespesie magistri B. de Argentina ordinis predicatorum.</i>
57. Doctor [Paris, ~1350]	—	—	<i>Apud prologul la Sentințe al lui Iohannes de Ripa: Tertio arguo ex dictis cuiusdam doctoris in vesperis suis.</i>
58. Fernandus [Paris, ~1345]	—	—	<i>Apud autor anonim în ms. Paris, BnF, Lat. 14576, f. 214rb: Pro deductione tamen istorum est advertendum quod iste reverendus doctor loquens de necessitate gratie habitualis multa pulcra et subtilia valde dixit in vesperis suis in prima lectione.</i>
59. Gerard of Saint Victor (dub.) Anonymus (dub.)	—	—	Citări în ms. Vatican, Vat. Lat., 1086, ff. 294vb-295ra: <i>Verbum autem quod ponitur in ista questione ex parte subiecti aliter sumitur in ista questione et aliter fuit sumptum in questionibus de vesperis.</i>
60. Hugo [Oxford, ~1300]	Worcester, Q. 99, ff. 10rb-10va	<i>Utrum karitas augeatur secundum essentiam vel secundum esse</i>	Nu este editat.
61. Iannocius [Paris, ~1355]	Erfurt, CA 2 ^o 127, ff. 48ra-51ra.	<i>Utrum voluntas Dei sit immobiliter directiva omnium agibilium</i>	Editat în anexe.
62. Iuvenal	Assisi 158, f. 333vb	<i>An in angelo sint duo amores distincti realiter.</i>	Nu este editat.

63. Monachus [Paris, middle of the 14 th century]	Erfurt, CA 2 ^o 127, ff. 51ra- 54ra	<i>Utrum per laborem studii theologici actus catholici fructus minuatur</i>	Nu este editat.
64. Pater Meus Reverendus	—	—	<i>Apud Henricus de Hassia: de primo dubio dicam unam conclusionem gratia collationis habende cum patre meo reverendo qui primo vesperias habuit.</i>
65. Predicator	Worcester, Q. 99, ff. 93va-94ra	<i>Utrum lumen intellectuale quo anima intelligit differat ab essentia anime</i>	Nu este editat.
66. Primus Magister	—	—	<i>Apud Iannocius: Dictum tamen fuit michi quod primus magister innuebat in vesperiis suis.</i>
67. Quidam baccalarius tempore Gregorii XI [Prague, < 1378]	—	—	<i>Apud Conradus de Soltau: Ad questionem istam respondi magistro palatii in Romana curia in vesperiis cuiusdam bacalarii tempore domini Gregorii undecimi.</i>
68. Quidam religiosus [Paris, 1270]	—	—	<i>Apud Guillelmus de Tocco: Quod cum quidam religiosus Parisius deberet per cancellarium examinari ad magisterium in vesperis, sicut est moris, licentiandus de obiectis questionibus opinionem contrariam tenuit veritati quam in suis scolis determinaverat frater Thomas.</i>
69. Reverendus magister H.	—	—	<i>Apud Petrus de Alliaco: Sed secunda pars conclusionis</i>

			<i>patet ex illa propositione quam posui in prima lectione contra reverendum magistrum H. etc., que [...] in qua in vesperis suis posuit quod [...].</i>
70. Salomon Minor	Worcester, Q. 99, ff. 91r-91v	<i>Utrum operatio ultime partis ymagini sit in genere entis absoluti vel respectivi: et simile est iudicium de intelligere</i>	Not edited.

Uncertain vesperial attributions

Author	Manuscript	Question title	Status
1. Alphonsus Vargas O.E.S.A. [Paris, 1346-1347]	Paris, BnF, lat. 14576, ff. 214r-220v	<i>Utrum voluntas fidelis viatoris per gratiam eternalem possit ad summam gloriam eternaliter ordinari</i>	Nu este editat.
2. Dominus presentatus [Vienna, 1391]	Munich, Bayerische Staatsbibliothek, Clm lat. 27034, ff. 175v-177v	<i>Utrum Deus possit aliquem punire quantum noscitur meruisse</i>	Nu este editat.
3. Phillipus Parent [Paris, 1393]	—	—	<i>Apud Petrus Plaout: Consequenter, ut magister Petrus Plaoust bacallarius legens Sententias in Serbona huius compilavit lector, in ista die non legit super materia prius mota, sed quia in vesperis cuiusdam licentiati in sacra pagina respondit.</i>

4. Reverendus Magister	Basel, Universitätsbibliothek, A X 73, f. 87r-94r	<i>An humane investigationis regimine attingatur quod omnes rerum species possibles et earum cognitiones sint creative producte.</i>	Nu este editat.
5. Thomas de Aquino O.P. [Paris, 1256]	—	<i>Queritur de sensibus sacre Scripture.</i>	Editat în THOMAS DE AQUINO, <i>Quaestiones de quolibet</i> (Opera omnia Iussu Leonis XIII P. M. edita, 25), Rome – Paris 1996, vol. 25/1, pp. 27-32.

Bibliografie

Manuscrite

Ms. Assisi, B. Sac. Conv., 158

Ms. Assisi, B. Sac. Conv., 196

Ms. Augsburg, Oettingen Wallersteinsche Universitätsbibliothek, Cod.II.1.4.57

Ms. Augsburg, Saint Ulrich and Afra Imperial Monastery, Codd. Mss. 11

Ms. Augsburg, Staats- und Stadtbibliothek, Q. 31

Ms. Città del Vaticano, Barb. lat. 710

Ms. Città del Vaticano, Borgh. 36

Ms. Città del Vaticano, Vat. Lat. 981

Ms. Città del Vaticano, Vat. Lat. 1086

Ms. Basel, Universitätsbibliothek, A VI 12

Ms. Basel, Universitätsbibliothek, A X 44

Ms. Basel, Universitätsbibliothek, A X 73

Ms. British Library, Harleii 3838

Ms. Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha - UB Erfurt, Dep. Erf., CA
2° 127

Ms. Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha - UB Erfurt, Dep. Erf., CA
4° 150

Ms. Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha - UB Erfurt, Dep. Erf., CA
4° 151

Ms. Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha - UB Erfurt, Dep. Erf., CA
2° 404

Ms. Firenze, Bibl. Naz. E. 3. 1171 (xv)

Ms. Frankfurt, Stadt und Universitätsbibliothek, Ms. Praed. 102

Ms. Jena, Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek, El. f. 36

Ms. Jena, Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek, Ms. El. f. 47

Ms. Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift, Cod. 293

Ms. Kraków, Biblioteka Jagiellońska 1279

Ms. Kraków, Biblioteka Jagiellońska, BJ Rkp. 1282 III

Ms. Leipzig, Universitätsbibliothek, 866

Ms. Madrid, Biblioteca Nacional, ms. 4008

Ms. Melk, Benediktinerstift, Cod. 309

Ms. München, Staatsbibliothek, Clm 13571 (xv)

Ms. München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm Lat. 26711

Ms. München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm Lat. 27034

Ms. Oxford, Bodleian, Canon. Misc. 573

Ms. Oxford, Bodley 73

Ms. Oxford, Bodley 692

Ms. Oxford, Digby 170

Ms. Paris, Bibliothèque Mazarine 934

Ms. Paris, Bibliothèque Mazarine 935

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 3074

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 3228

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 5156

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 14576

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 14889

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 15369

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 16408

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 16409

Ms. Rein, Stiftsbibliothek, Cod. 67

Ms. Sankt Paul im Lavanttal, Codex. S. Pauli in Carinthia 245/4

Ms. Schottenstift Bibliothek, Cod. 351 (Hübl 351)

Ms. Siena Biblioteca Comunale degli Intronati G. VII. 40

Ms. Toulouse, Bibliothèque Municipale 248

Ms. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Codex Vindobonensis Palatinus 4300

Ms. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Codex Vindobonensis Palatinus 4371

Ms. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Cod. Vindobonensis Palatinus 4613

Ms. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Codex Vindobonensis Palatinus 4736

Ms. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Codex Vindobonensis Palatinus 4948

Ms. Worcester, Cathedral Library, F 65

Ms. Worcester, Cathedral Library, Q. 99

Ms. Würzburg, Universitätsbibliothek, M.ch.f.70

Cataloge de Manuscrite

M. DENIS, *Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum*, Vienna 1794, vol. 1.

M. DENIS, *Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum*, Vienna 1802, vol. 2, pars 2.

H. HILG, *Lateinische mittelalterliche Handschriften in Quarto der Universitätsbibliothek Augsburg*, Wiesbaden 2007.

Notitia Historico-Literaria de Codicibus Manuscriptis in Bibliotheca Liberi ac Imperialis Monasterii Ordinis S. Benedicti ad SS. Udalricum et Afram Augustae Extantibus, Augsburg 1792.

G. POWITZ, *Kataloge der Stadt- und Universitätsbibliothek Frankfurt am Main. Die Handschriften des Dominikanerklosters und des Leonhardstifts in Frankfurt am Main*, Frankfurt 1968, vol. 1.

W. SCHUM, *Beschreibendes Verzeichnis der Amplonianischen Handschriften-Sammlung zu Erfurt*, Berlin 1887.

Tabulae codicum manu scriptorum: praeter graecos et orientales in Bibliotheca Palatina Vindobonensi asservatorum, ed. ACADEMIA CAESAREA, Vienna 1869, vol. 3.

H. THURN, *Die Handschriften der Universitätsbibliothek Würzburg. Die Papierhandschriften der ehemaligen Dombibliothek*, Wiesbaden 1981, vol. 3.

B. TÖNNIES, *Die Handschriften der Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek Jena*, Wiesbaden 2002, vol. 1.

A. ZUMKELLER, *Manuskripte von Werken der Autoren des Augustiner-Eremitenordens in mitteleuropäischen Bibliotheken* (Cassiciacum, 20), Würzburg 1966.

Surse Primare

ALPHONSUS VARGAS, *Lectura super primum Sententiarum*, Venice 1490.

CHRISTOPHERUS LAURENTII DE HOLMIS, *Sermones, Disputatio in vesperiis et Recommendatio in aula. Academic Sermons and Exercises from the University of Leipzig, 1435-1438*, ed. A. ANDRÉE, Stockholm 2012.

GREGORIUS ARIMINENSIS, *Lectura super primum et secundum Sententiarum*, ed. D. TRAPP, V. MARCOLINO, Berlin – New York 1980, vol. 6.

GUILLELMUS DE TOCCO, *Ystoria sancti Thome de Aquino*, ed. C. LE BRUN-GOUANVIC (Studies and Texts, 127), Toronto 1996

IOHANNES DE BASILEA OESA, *Lectura super Quattuor Libros Sententiarum: Super Primum Librum*, ed. V. MARCOLINO, M. BRÎNZEI, C. OSER-GROTE, (Cassiciacum-Supplementband, 20), Würzburg, Cassiciacum 2016, vol. 1.

IOHANNES DE BASILEA OESA, *Lectura super Quattuor Libros Sententiarum: Super Primum Librum*, ed. V. MARCOLINO, M. BRÎNZEI, C. OSER-GROTE (Cassiciacum-Supplementband, 20.2), Würzburg, Cassiciacum 2017, vol. 2.

IOHANNIS DE BASILEA OESA, *Lectura super quattuor libros Sententiarum: Super Secundum Librum*, ed. V. MARCOLINO, M. BRÎNZEI, C. OSER-GROTE (Cassiciacum-Supplementband, 21), Würzburg, Cassiciacum 2018, vol. 3.

IOHANNIS DE BASILEA OESA, *Lectura super quattuor libros Sententiarum: Super Tertium Librum*, ed. V. MARCOLINO, M. BRÎNZEI, C. OSER-GROTE (Cassiciacum-Supplementband, 22), Würzburg, Cassiciacum 2020, vol. 4.

See IOHANNES DE RIPA, *Lectura super Primum Sententiarum. Distinctio Secunda*, ed. A. NANNINI (Spicilegium Bonaventurianum, 3), Rome 2020.

JEAN DE RIPA, *Lectura super Primum Sententiarum. Prologi Questiones I & II*, ed. A. COMBES (Textes Philosophiques du Moyen Age, 8), Paris 1961.

JOANNIS GERSONII, *Opera Omnia*, ed. LUDOVICO ELLIES DU PIN, Antwerp 1706, vol. 1.

JOHANNES VON PALTZ, *Werke. Band 3: Opuscula*, ed. C. BURGER (Spätmittelalter und Reformation, 4), Berlin – New York 1989.

MATTHEUS AB AQUASPARTA, *Quaestiones disputatae de incarnatione et de lapsu aliaeque selectae de Christo et de Eucharistia*, ed. PP. Collegii S. Bonaventurae (Bibliotheca Franciscana Scholastica Medii Aevi, 2), Florence 1957.

NICOLAUS DE OCKHAM, *Quaestiones Disputatae de Traductione Humanae Naturae a Primo Parente*, ed. C. SACO ALARCÓN (Spicilegium Bonaventurianum, 27), Grottaferrata 1993.

PETRUS DE ALLIACO, *Questiones super Primum, Tertium et Quartum Librum Sententiarum. I: Principia et Questio Circa Prologum*, ed. M. BRÎNZEI (CCSL, 278), Turnhout 2013.

PETRUS LOMBARDUS, *Sententiae in IV libris distinctae*, ed. I. BRADY (Spicilegium Bonaventurianum, 5), Grottaferrata 1971-1981.

SANCTI THOMAE AQUINATIS, *Secunda Secundae Summae Theologiae* (Opera omnia iussu Leonis XIII P.M. edita) q. 24, a. 5, Rome 1895.

TOMA DE AQUINO, *Pars Prima Summae Theologiae* (Opera omnia iussu Leonis XIII P.M. edita, 5), Rome 1889.

TOMA DE AQUINO, *Secunda Secundae Summae Theologiae* (Opera omnia iussu Leonis XIII P.M. edita, 9), Rome 1897.

THOMAS DE AQUINO, *Quaestiones de Quolibet* (Opera Omnia iussu Leonis XIII P.M. edita, 25), Rome – Paris 1996.

Istoria Universităţii

H. ANSTEY, *Munimenta academica or Documents illustrative of academical life and studies at Oxford*, vol. 1 (*Libri cancellarii et procuratorum*), and vol. 2 (*Libri cancellarii et procuratorum, accedunt Acta Curiae cancellarii et memoranda ex registris nonnulla*), London 1868.

W. J. COURTENAY, E. D. GODDARD, *Rotuli Parisienses. Supplications to the Pope from the University of Paris* (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 44), Leiden – Boston 2013, vol. 3/1.

C. D. D'ARGENTRÉ, *Collectio Judiciorum de Novis Erroribus*, Paris 1728, vol. 1.

Die Matrikel der Universität Wien. 1377-1450 (Quellen zur Geschichte der Universität Wien, 1), Graz- Cologne 1956.

F.J. VON BIANCO, *Versuch einer Geschichte der ehemaligen Universität und der Gymnasien der Stadt Köln*, Cologne 1833.

F.J. VON BIANCO, *Die alte Universität Köln und die spätern Gelehrten-Schulen dieser Stadt*, Cologne 1856, vol. 1.

H. DENIFLE, A. CHATELAIN, *Chartularium Universitatis Parisiensis*, Paris 1889-1897, vol. 1-4.

H. DENIFLE, A. CHATELAIN, *Liber Procuratorum Nationis Anglicanae (Alemanniae) in Universitate Parisiensi* (Auctarium Chartularii Universitatis Parisiensis, 1), Paris 1894.

Documents relating to the university and colleges of Cambridge, London 1852, vol. 1-3.

F. EHRLE, *I più antichi statuti della facoltà teologica dell'università di Bologna* (Universitatis Bononiensis Monumenta, 1), Bologna 1932.

M. FOURNIER, *Les statuts et privilèges des universités françaises depuis leur fondation jusqu'en 1789*, Paris 1890, vol. 1.

M.B. HACKETT, *The original statutes of Cambridge university*, Cambridge 1970.

R. KINK, *Geschichte der kaiserlichen Universität zu Wien*, Vienna 1854, vol. 2.

A. F. KOLLARIUS, *Analecta monumentorum omnis aevi Vindobonensia*, Vienna 1761, vol. 1.
Liber Decanorum Facultatis Philosophicae Universitatis Pragensis ab Anno Christi 11367 usque ad Annum 1585 (Monumenta Historica Universitatis Carolo-Ferdinandea Pragensis, 1), Prague 1830, vol. 1.

T. SULLIVAN, *Parisian Licentiates in Theology, A.D. 1373-1500. A Biographical Register* (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 18), Leiden – Boston 2004.

J. C. H. WEISSENBORN, *Acten der Erfurter Univerität*, Halle 1881, vol. 1.

W. WIEGAND, *Urkundenbuch der Stadt Strassburg*, Strasbourg 1886.

E. WINKELMANN, *Urkundenbuch der Universitaet Heidelberg*, Heidelberg 1886, vol. 1.

Surse secundare

C. ANGOTTI, « Les disputes en Sorbonne: entraînements ou examens? (XIIIe-XVIII siècle), » forthcoming.

J. ASCHBACH, *Geschichte der Wiener Universität im Ersten Jahrhunderte ihres Bestehens*, Vienna 1865.

R. AUBERT, « Grégoire de Rimini, » in *Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques*, Paris 1988, vol. 22, col. 28-29.

R. AUBERT, “Jean de Pershore,” in *Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques*, Paris 1998-2000, vol. 27, col. 438-439

A. BANEU, “Paul of Geldern – A Portrait of the Parisian artista as a Viennese Theologian,” in *Notes from the Classroom Recorded by Henry of Rinfeldia. A Medieval Case-Study from the University of Vienna*, ed. M. BRÎNZEI (Studia Sententiarum, 7), Turnhout, forthcoming.

- L.-J. BATAILLON, « Matthieu d'Aquasparta, Lecteur de Thomas d'Aquin, » in *Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques* 78/4 (1994), pp. 584-586.
- B.C. BAZAN, «Les questions disputées, principalement dans les facultés de théologie», in *Les Questions Disputées et les Questions Quodlibétiques dans les Facultés de Théologie, de Droit et de Médecine*, ed. B.C. BAZAN, J.W. WIPPEL, G. FRANSEN, D. JACQUART (Typologie des Sources du Moyen Âge Occidental, 44-45), Turnhout 1985, pp. 21-149.
- H. M. BEHA, “Matthew of Acquasparta’s Theory of Cognition,” in *Franciscan Studies* 2/20 (1960), pp. 161-204.
- J. C. BENSON, “A witness to the early reception of Bonaventure’s Collationes in Hexaëmeron: Nicholas of Ockham’s Leccio at Oxford (c. 1286) – Introduction and Text,” in *Medieval Sermon Studies* 58 (2014), pp. 28-46.
- P. BERMON, « La *Lectura* sur les Deux Premiers Livres des Sentences de Gregoire de Rimini O.E.S.A. (1300-1358), » in *Medieval Commentaries on the Sentences of Peter Lombard*, ed. J. SLOTEMAKER, Leiden – Boston 2002, pp. 267–285.
- P. BERMON, *L'Assentiment et son Objet chez Grégoire de Rimini*, Paris 2007.
- A.E. BERNSTEIN, “Magisterium and licence: corporate autonomy against papal authority in the medieval university of Paris,” in *Viator* 9 (1978), pp. 291-307.
- A. E. BERNSTEIN, *Pierre d'Ailly and the Blanchard affair: University and Chancellor of Paris at the beginning of the Great Schism* (Studies in medieval and reformation thought, 31), Leiden 1978.
- S. de BOER, “Radulphus Brito,” in *Encyclopedia of Medieval Philosophy. Philosophy between 500 and 1500*, ed. H. LAGERLUND, Dordrecht – Heidelberg – London – New York 2011, p. 1099.
- I. BRADY, “John Pecham and the background of Aquino’s *De Aeternitate Mundi*,” in *St. Thomas Aquinas 1274-1974 Commemorative Studies*, ed. A. A. MAURER, E. GILSON, J. OWENS, A. C. PEGIS, J. F. QUINN, E. SYNAN, J. A. WEISHEIPL, Toronto 1974, vol. 2, pp. 141-178.
- J. S. BREWER, *Monumenta Franciscana* (Rerum Britannicarum Medii Aevi Scriptores, 4), London 1858.

G. VAN DEN BRINK, *Almighty God: a Study of the Doctrine of Divine Omnipotence*, Pharos 1993.

M. BRÎNZEI, "When Theologians Play Philosopher: A Lost Confrontation in the Principia of James of Eltville and His Socii on the Perfection of Species and Its Infinite Latitude," in *The Cistercian James of Eltville (†1393) Author at Paris and Authority at Vienna*, ed. M. BRÎNZEI, C. SCHABEL (Studia Sententiarum, 3), Turnhout 2018, pp. 43-48.

M. BRÎNZEI, "Notes on Magister John of Russbach (+1417) with an update of Paul Uiblein's Survey and Some Discoveries," in *The Rise of Academic Debates at the Beginning of Faculty of Theology in Vienna*, ed. M. BRÎNZEI, (Studia Sententiarum, 7), forthcoming.

M. BRÎNZEI, L. CIOCA, *Homo est microcosmos. Henry of Langenstein's seminal ideas in public display. With an edition of his principium and his vesperies from Paris (1370-1375)*, forthcoming.

M. BRÎNZEI, C. SCHABEL, « Les cisterciens et l'université. Le cas du commentaire des Sentences de Conrad d'Ebrach (+1399), » in *Les cisterciens et leurs bibliothèques*, ed. A.-M. TURCAN-VERKERK, D. STUTZMANN, TH. FALMAGNE, P. GANDIL (Bibliothèque d'histoire culturelle du Moyen Age, 18), Turnhout 2018, pp. 453-486.

M. BRÎNZEI, C. SCHABEL, "Thomas Aquinas as Authority and the Summa as Auctoritas in the Late Middle Ages," in *Summistae. The commentary Tradition on Thomas Aquinas's Summa Theologie (15th-18th Century)*, ed. M. TOSTE, Leiden forthcoming.

The Rise of a New Genre of Scholasticism: Principia on the Sentences in the Fourteenth Century, M. BRÎNZEI, W.O. DUBA (Studia Sententiarum, 5), forthcoming.

Nicholas of Dinkelsbühl and the Sentences at Vienna in the Early Fifteenth Century, ed. M. BRÎNZEI (Studia Sententiarum, 1), Turnhout 2015.

Notes from the Classroom recorded by Henry of Rinfeldia. A Medieval Case Study from the Faculty of Vienna, ed. M. BRÎNZEI, forthcoming.

The Cistercian James of Eltville (†1393) Author at Paris and Authority at Vienna, ed. M. BRÎNZEI, C. SCHABEL (Studia Sententiarum, 3), Turnhout 2018.

Philosophical Debates at Paris in the Early Fourteenth Century, ed. S. F. BROWN, T. DEWENDER, T. KOBUSCH (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 102), Leiden – Boston 2009.

- S. F. BROWN, J. C. FLORES, *Historical Dictionary of Medieval Philosophy and Theology*, Lanham – Toronto – Plymouth 2007.
- CAESAR E. BULAEUS, *Historia Universitatis Parisiensis*, Paris 1668, vol. 4.
- M. CALMA, « Jean de Mirecourt et les échos de la philosophie anglaise à l'Université de Paris au XIVe siècle, » in *Universalité de la raison: pluralité des philosophies au Moyen Ages. Actes du XIIIe Congrès International de Philosophie Médiévale, Palerme, 17 septembre 2007*, vol. 2, Palermo 2012, pp. 471–480.
- A. CALMET, *Bibliothèque lorraine, ou Histoire des hommes illustres qui ont fleuri en Lorraine*, Nancy 1751.
- W. W. CAPES, *Registrum Ricardi de Swinfield episcopi Herefordensis*, London 1909.
- D. CHENU, « La première diffusion du Thomisme à Oxford. Klapwell et ses 'notes' sur les Sentences, » in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 3 (1938), pp. 185-200.
- U. CHEVALIER, *Répertoire des sources historiques du Moyen Age*, Paris 1905, vol. 1.
- L. CIOCA, “The Parisian Background of Henry of Langenstein through the Case of John of Calore’s vespéries,” in *Notes from the Classroom Recorded by Henry of Rinfeldia. A Medieval Case-Study from the Faculty of Vienna*, ed. M. BRÎNZEI, forthcoming.
- L. CIOCA, “New proofs of scholarly dynamic at the beginning of the Viennese Faculty of Theology: The vespéries of Petrus de Pulkau (~1370-1425),” forthcoming.
- K. DE COCK, A. PATTIN, “Joannes de Wasia (†1395), Wijsgeer, Theoloog en eerste Deken van de Theologische Faculteit van de Universiteit te Keulen”, in *Tijdschrift voor Filosofie* 2 (1973), pp. 344-351.
- K. DE COCK, A. PATTIN, „Johannes de Wasia († 1395), Wijsgeer, theoloog en eerste deken van de theologische faculteit van de Universiteit te Keulen”, in *Tijdschrift voor Philosophie* 35 (1973), pp. 344-351.
- D. COMAN, “The Cistercians and the assimilation of Anselm in the latest 14th century – study case of Quaestio in vesperis fratriis Chunradi de Ebrako (†1399),” in *Anselm of Canterbury: Communities, Contemporaries and Criticism*, ed. M. HEALY-VARLEY, G. YOUNGE, G. E. M. GASPER, forthcoming.

- D. COMAN, *The reception of Anselm of Canterbury in the Sentences Commentaries from the second half of the 14th century (Receptarea lui Anselm de Canterbury în Comentariile la Sentințe din a doua jumătate a secolului al XIV-lea)*, Babeș-Bolyai University, Cluj Napoca, Romania.
- A. COMBES, *Jean Gerson Commentateur Dionysien* (Études de Philosophie Médiévale, 30), Paris 1973.
- A. COMBES, « Présentation de Jean de Ripa, » in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 23 (1956), pp. 145-242.
- N. CORBIÈRE, *Devenir maître en théologie à la fin du Moyen Âge: histoire de la quaestio in aula*, EPHE Paris.
- I. COSTA, M. BORGIO, “The Questions of Radulphus Brito (?) on the Liber de causis,” in *Neoplatonism in the Middle Ages: New Commentaries on 'Liber de Causis' and 'Elementatio Theologica'*, ed. D. CALMA (Studia Aristarum, 42), Turnhout 2016, pp. 287-357.
- W.J. COURTENAY, “The course of studies in the faculty of theology at Paris in the fourteenth century”, in *"Ad Ingenii Acuitionem". Studies in Honour of Alfonso Maierù*, ed. S. CAROTI, R. IMBACH, Z. KALUZA, G. STABILE, L. STURLESE (TEMA, 38), Louvain la Neuve 2006, pp. 67-92.
- W. J. COURTENAY, “Study abroad: German students at Bologna, Paris, and Oxford in the fourteenth century,” in *Universities and schooling in medieval society*, ed. W.J. COURTENAY, J. MIETHKE, D.P. PRIEST, Leiden – Boston – Cologne 2000, pp. 7-31.
- W. J. COURTENAY, “John of Mirecourt and Gregory of Rimini on Whether God Can Undo the Past,” in *Recherches de Théologie ancienne et médiévale* 39 (1972), pp. 224-256.
- W. J. COURTENAY, *Adam Wodeham. An Introduction to his Life and Writings* (Studies in Medieval and Reformation Thought, 21), Leiden 1978.
- W. J. COURTENAY, “Radulphus Brito, Master of Arts and Theology,” in *Cahiers de l'Institut du Moyen-Âge Grec et Latin* 76 (2005), pp. 131-158.
- W. J. COURTENAY, “Durandus in his Educational and Intellectual Context,” in *Durandus and his Sentences Commentary: Historical, Philosophical and Theological Issues* (Recherches de Théologie et Philosophie médiévales – Bibliotheca, 9), ed. A. SPEER, F. RETUCCI, T. JESCHKE, G. GULDENTOPS, Leuven 2014, pp. 13-34.

W. J. COURTENAY, *Ockham and Ockhamism. Studies in the Dissemination and Impact of His Thought* (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 99), Leiden – Boston 2008.

W. J. COURTENAY, “Principial Cohorts at Paris in the Fourteenth Century,” in *The Rise of a New Genre of Scholasticism: Principia on the Sentences in the Fourteenth Century*, ed. M. BRÎNZEI, W. DUBA (Studia Sententiarum, 8), forthcoming.

W. J. COURTENAY, “The Dialectic of Omnipotence,” in *Divine Omniscience and Omnipotence in Medieval Philosophy*, ed. T. RUDAUSKY, Dordrecht 1985, pp. 243-269.

W.J. COURTENAY, “The Bible in the Fourteenth Century: Some Observations”, in *Church History* 54/2 (1985), pp. 176-187.

W. COURTENAY, “Theological bachelors at Paris on the Eve of the Papal Schism. The academic environment of Peter of Candia”, in *Philosophy and theology in the Long Middle Ages*, ed. K. EMERY, R.L. FRIEDMAN, A. SPEER (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 105), Leiden – Boston 2011, pp. 921-952.

W.J. COURTENAY, “From Dinkelsbühl’s *Questiones Communes* to the Vienna Group Commentary. The Vienna ‘School’, 1415-1425”, in *Nicholas of Dinkelsbühl and the Sentences at Vienna in the Early Fifteenth Century*, ed. M. BRÎNZEI (Studia Sententiarum, 1), Turnhout 2015, pp. 267-316.

W. J. COURTENAY, “Erfurt, Universitäts- und Forschungsbibliothek Erfurt/Gotha - UB Erfurt, Dep. Erf., CA 2 127 and the censured articles of Mirecourt and Autrecourt,” in *Die Bibliotheca Amploniana. Ihre Bedeutung im Spannungsfeld von Aristotelismus, Nominalismus und Humanismus*, ed. A. SPEER (Miscellanea Mediaevalia, 23), Berlin 1995, pp. 341-352.

W. J. COURTENAY, “Inquiry and Inquisition: Academic Freedom in Medieval Universities,” in *Church History* 58/2 (1989), pp. 168-181.

W. J. COURTENAY, *Parisian Scholars in the Early Fourteenth Century. A Social Portrait*, Cambridge 2004.

W.J. COURTENAY, “James of Eltville, O.Cist., His Fellow sententiarum in 1369–70, and His Influence on Contemporaries,” in *The Cistercian James of Eltville (†1393) Author at Paris*

and Authority at Vienna, ed. M. BRÎNZEI, C. SCHABEL (Studia Sententiarum, 3), Turnhout 2018, pp. 21-42.

W. J. COURTENAY, “Reflections on Vat. Lat. 1086 and Prosper of Reggio Emilia, O.E.S.A.,” in *Theological Quodlibeta in the Middle Ages. The Fourteenth Century*, ed. C. SCHABEL, Leiden – Boston 2007, pp. 345-357.

I. CURUȚ, “What Does God Know? James of Eltville and his Fellow Cistercians on Divine Knowledge,” in *The Cistercian James of Eltville (†1393) Author at Paris and Authority at Vienna*, ed. M. BRÎNZEI, C. SCHABEL (Studia Sententiarum, 3), Turnhout 2018, pp. 339-382.

I. CURUȚ, “John Berwart of Villingen: Witness of Henry of Langenstein and the Viennese *Opinio Communis* on Predestination,” in *The Rise of Academic Debates at the Beginning of Faculty of Theology in Vienna*, ed. M. BRÎNZEI, (Studia Sententiarum, 7), forthcoming.

M. DAL PRA, « La Teoria del ‘Significato Totale’ della Proposizione nel Pensiero di Gregoria Da Rimini, » in *Rivista Critica di Storia della Filosofia* 11/3-4 (1956), pp. 287-311.

O. DELUCCA, « Gregorio da Rimini: Cenni Biografici e Documentari, » in *Gregorio da Rimini filosofo* (Atti del Convegno – Rimini, 25 novembre 2000), ed. J. SLOTEMAKER, Rimini 2003, pp. 45-65.

J. F. DIMOCK, *Giraldi Cambrensis Opera*, (Rerum Britannicarum Medii Aevi Scriptores), London 1877.

P.V. DOUCET, *Commentaires sur les Sentences. Supplement au repertoire de M. Frederic Stegmuller*, Florence 1954.

W. DUBA, *The forge of doctrine. The Academic Year 1330-31 and the Rise of Scotism at the University of Paris* (Studia Sententiarum, 2), Turnhout 2017.

W. DUBA, C. SCHABEL, “Remigio, Auriol, Scotus, and the myth of the two-year *Sentences* lecture at Paris”, in *Recherche de Théologie et Philosophie médiévales* 84/1 (2017), pp. 143-179.

W. O. DUBA, “Masters and Bachelors at Paris in 1319: The *lectio finalis* of Landolfo Caracciolo, OFM,” in *Schüler Und Meister*, ed. T. JESCHKE, A. SPEER (Miscellanea Mediaevalia, 39), Berlin 2016, pp. 315-365.

- THOMAS OF ECCLESTON, *De adventu fratrum minorum in Angliam*, ed. A. G. LITTLE, Manchester 1951.
- F. EHRLE, *Der Sentenzenkommentar Peters von Candia des Pisaner Papstes Alexanders V* (Franziskanische Studien, 9), Münster 1925.
- F. EHRLE, *Gesammelte Aufsätze zur Englischen Scholastik* (Storia e Letteratura. Raccolta di Studi e Testi, 50), Rome 1970.
- A. B. EMDEN, *A Biographical Register of the University of Oxford to A.D. 1500*, Oxford 1957-1959, vol. 1-3.
- K. EUBEL, *Die Avignonesische obediens der Mendikanten-Orden, sowie der Orden der Mercedarier und Trinitarier zur Zeit des grossen Schismas*, Paderborn 1900.
- M. FAUCON, *La Librairie des Papes d'Avignon: sa Formation, sa Composition, ses Satalogues (1316-1420)*, Paris 1887, vol. 2.
- P. FERET, *La Faculté de Théologie de Paris et Ses Docteurs les plus célèbres*, Paris 1896, vol. 3.
- F. FIORENTINO, « Durata e necessità temporale in Matteo d'Acquasparta, Francesco di Meyronnes, Gregorio da Rimini e Giovanni di Mirecourt, » in *Gregorianum* 87/3 (2006), pp. 597-622.
- F. FREZZI, *Il Quadriregio*, ed. E. FILIPPINI, Bari 1914.
- E. FRIEDLAENDER, C. MALAGOLA, *Acta nationis Germanicae universitatis Bononiensis ex archetypis Tabularii Malveziani*, Berlin 1887.
- R. L. FRIEDMAN, *Intellectual Traditions at the Medieval University: the use of philosophical psychology in trinitarian theology among the Franciscans and Dominicans, 1250-1350*, Leiden 2013.
- R. L. FRIEDMAN, "Durand of St. Pourçain," in *A Companion to Philosophy in the Middle Ages*, ed. J. J. E. GRACIA, T. B. NOONE, Malden – Oxford – Melbourne – Berlin 2002, p. 249; IRIBARREN, *Durandus of St. Pourçain*, pp. 2-3.
- R. GANE, *Le Chapitre de Notre-Dame de Paris au XIVe Siècle*, Saint-Étienne 1999.
- R. A. GAUTHIER, « Trois Commentaires 'Averroistes' sur l'Éthique a Nicomaque, » in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 16 (1947-1948), pp. 187-336

- F. GESCHER, „Die Statuten der theologischen Fakultät an der alten Universität Köln”, in *Festschrift zur Grinnerung an die Gründung der alten Universität Köln im Jahre 1388*, Cologne 1938, pp. 43-109.
- P. GLORIEUX, « L'année universitaire 1392-1393 à la Sorbonne à travers les notes d'un étudiant », in *Revue des Sciences Religieuses* 19/4 (1939), pp. 429-482.
- P. GLORIEUX, « L'enseignement au Moyen Âge: techniques et méthodes en usage à la Faculté de théologie de Paris, au XIIIe siècle », in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 35 (1968), pp. 65-185.
- P. GLORIEUX, « A propos de Vatic. lat. 1086: Le personnel enseignant de Paris vers 1311-14, » in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 5 (1933), pp. 23-39.
- P. GLORIEUX, *La faculté des arts et ses maîtres au XIIIe siècle*, Paris 1971.
- P. GLORIEUX, « Deux éloges de la saint écriture par Pierre d'Ailly, » in *Mélanges de science religieuse* 29 (1972), pp. 113-129.
- P. GLORIEUX, « L'œuvre littéraire de Pierre d'Ailly » in *Mélanges de science religieuse* 22/1 (1965), pp. 61-78.
- P. GLORIEUX, « Le manuscrit s'Assise, Bibl. comm. 158. Date et mode de composition, » in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 8 (1936), pp. 282-295.
- P. GLORIEUX, « Jean de Falisca: La formation d'un maître en théologie au XIV e siècle, » in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 33 (1966), pp. 23-104.
- P. GLORIEUX, *Répertoire des Maîtres en Théologie de Paris au XIIIe siècle* (Études de Philosophie Médiévale, 17), Paris 1933.
- P. GLORIEUX, *La littérature quodlibetique de 1260 a 1320* (Bibliothèque Thomiste, 5), Paris 1925, vol. 1.
- P. GLORIEUX, « Les Années d'etudes de Pierre d'Ailly, » in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 44 (1977), pp. 127-145.
- M. GORMAN, “Questions concerning the existences of Christ,” in *Philosophy and Theology in the Long Middle Ages*, ed. K. EMERY Jr., R. FRIEDMAN, A. SPEER (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 105), Leiden – Boston 2011, pp. 710-734.

- M. GORMAN, “Uses of the person-nature distinction in Thomas’ Christology,” in *Recherches de théologie et philosophie médiévales* 67/1 (2000), pp. 58-79.
- M. GRABMANN, *Studien zu Johannes Quidort von Paris O. Pr.*, Munich 1922.
- E. GRANT, “The condemnation of 1277, God’s Absolute Power, and Physical Thought in the Late Middle Ages,” in *Viator* 10 (1979), pp. 211-244.
- J. GREATREX, “Monk Students from Norwich Cathedral Priory at Oxford and Cambridge,” in *The English Historical Review* 106/420 (1991), pp. 555-583.
- K. HALM, G. VON LAUBMANN, W. MEYER, *Catalogus codicum manu scriptorum Bibliothecae Regiae Monacensis*, Wiesbaden 1969, vol. 4/4.
- M. HARVEY, *The English in Rome 1362-1420. Portrait of an Expatriate Community*, Cambridge 2004.
- S. HARRISON THOMSON, *The writings of Robert Grosseteste*, Cambridge 2013.
- M. B. HAUREAU, « Notice sur le numero 16409 des manuscrits latins de la Bibliothèque Nationale, » in *Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale et autres bibliothèques*, Paris 1895, pp. 319-362.
- Z. HAYES, “The death of Christ in the theology of Matthew of Aquasparta,” in *Franciscan Studies* 56 (1998), pp. 191-200.
- L. HÖDL, “Johannes de Polliaco. Quodlibet I, Quaestio 7,” in *Bochumer Philosophisches Jahrbuch für Antike Und Mittelalter* 9/1 (2004), pp. 149-177
- L. HÖDL, “The *Quodlibeta* of John of Pouilly († CA. 1328) and the Philosophical and Theological Debates at Paris 1307-1312,” in *Theological Quodlibeta in the Middle Ages. The Fourteenth Century*, ed. C. SCHABEL, Leiden – Boston 2007, pp. 199-229.
- I. IRIBARREN, *Durandus of St. Pourçain. A Dominican Theologian in the Shadow of Aquinas*, Oxford 2005.
- T. JESCHKE, *Deus ut tentus vel visus. Die Debatte um die Seligkeit im reflexiven Akt (ca. 1293–1320)* (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 104), Leiden – Boston 2011.
- Z. KAŁUZA, *Thomas de Cracovie: Contribution a l'histoire du College de la Sorbonne au XIVe siècle*, Wroclaw 1979.

- Z. KALUZA, « La prétendue discussion parisienne de Thomas Bradwardine avec Thomas de Buckingham: Témoignage de Thomas de Cracovie, » in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 43 (1376), pp. 219-236.
- Z. KALUZA, « Le problème du Deum non esse chez Étienne de Chaumont, Nicolas Aston et Thomas Bradwardin, » in *Études de philosophie médiévale* 101 (2013), pp. 37-52.
- T. KÄPELLI in « La raccolta di discorsi e di atti scolastici di Simone da Cascina O.P. († ca. 1420), » in *Archivum Fratrum Praedicatorum* 12 (1942), pp. 186-246.
- T. KÄPELLI, *Scriptores Ordinis Praedicatorum Medii Aevi. Volumen I. A-F*, Rome 1970.
- T. KÄPELLI, *Scriptores Ordinis Praedicatorum Medii Aevi. Volumen III. I-S*, Rome 1980.
- T. KÄPELLI, *Scriptores Ordinis Praedicatorum Medii Aevi. Volumen IV. T-Z*, Rome 1993.
- T. KÄPELLI, *Registrum Litterarum Fr. Raymundi de Vineis Capuani* (Monumenta Ordinis Fratrum Praedicatorum Historica, 19), Rome 1937.
- T. KÄPELLI, « *Praedicator Monoculus*. Sermons Parisiens de la fin du XIIIe siècle, » in *Archivum Fratrum Praedicatorum* 27 (1957), pp. 120-167.
- R. KEELE, “Oxford Quodlibeta from Ockham to Holcot,” in *Theological Quodlibeta in the Middle Ages. The Fourteenth Century*, ed. C. SCHABEL, Leiden – Boston 2007, pp. 651-692.
- J. KIRSHNER, “Authority, Reason, and Conscience in Gregory' of Rimini's *Questio prestitorum communis Venetiarum*,” in *Reichtum im späten Mittelalter. Politische Theorie – Ethische Norm – Soziale Akzeptanz*, ed. P. SCHULTE, P. HESSE, Stuttgart 2015, pp. 115–143.
- C. KLEINHENZ, *Medieval Italy: An Encyclopedia*, New York – Abingdon 2004, vol. 2.
- J. KOCH, *Durandus de S. Porciano, O.P.: Forschungen zum Streit um Thomas von Aquin zu Beginn des 14. Jahrhunderts* (Beiträge zur Geschichte der Philosophie des Mittelalters, 26), Münster 1927.
- G. KREUZER, *Heinrich von Langenstein : Studien zur Biographie und zu den Schismatraktaten unter besonderer Berücksichtigung der Epistola pacis und der Epistola concilii pacis* (Quellen und Forschungen aus dem Gebiet der Geschichte, 6), Paderborn 1987.
- P. O. KRISTELLER, *Iter Italicum. A Finding List of Uncatalogued or Incompletely Catalogued Humanistic Manuscripts of the Renaissance in Italian and Other Libraries*, London – Leiden – Boston – Köln 1998, vol. 2.

- P. KRUPA, « La lettre en défense de Saint Thomas d'Aquin de Jean de Monzon OP (1388), » in *Archivum franciscanum historicum* 98 (2005), pp. 633-647.
- P. KRUPA, « La lettre en défense de Saint Thomas d'Aquin de Jean de Monzon OP (1388), » in *Archivum franciscanum historicum* 98 (2005), pp. 633-647.
- A. KUNZELMANN, „Geschichte der deutschen Augustiner-Eremiten (Schluß),” in *Augustiniana* 22/1-2 (1972), pp. 33-127.
- J. KÜRZINGER, *Alphonsus Vargas Toletanus und seine Theologische Einleitungslehre* (Beiträge zur Geschichte der Philosophie und Theologie des Mittelalters, 22), Münster 1930.
- M. LAMY, « Les dominicains dans la tourmente: les suites de l’affaire Jean de Monzon, » in *Religion et société urbaine au Moyen âge: études offertes à Jean-Louis Biget par ses anciens élèves*, ed. J.-L. BIGET, P. BOUCHERON, J. CHIFFOLEAU (Histoire ancienne et médiévale, 60), Paris 2000, pp. 177-200.
- K. LAUTERER, *Konrad von Ebrach S.O.CIST (+1399): Lebenslauf und Schrifttum*, Rome 1962.
- C. H. LAWRENCE, “The letters of Adam Marsh and the Franciscan school at Oxford,” in *Journal of Ecclesiastical History* 42/2 (1991), pp. 218-238.
- J. LECHNER, „Franz von Perugia, O.F.M, un die Quästionen seines Sentenzenkommentas,” in *Franziskanische Studien* 25 (1938), pp. 28-64.
- A. G. LITTLE, “The Franciscan school at Oxford in the thirteenth century”, in *Archivum Franciscanum Historicum* 19 (1926), pp. 803-874.
- A. G. LITTLE, F. PELSTER, *Oxford Theology and Theologians, c. A.D. 1282-1302*, Oxford 1934.
- A. G. LITTLE, “The Friars and the Foundation of the Faculty of Theology in the University of Cambridge,” in *Melanges Mandonnet. Études d’Histoire Littéraire et Doctrinale du Moyen Age* 2 (1930), pp. 389-401.
- J. J. LOCHER, *Speculum Academicum Viennense seu Magistratum Antiquissimae et Celeberrimae Universitatis Viennensis*, Vienna 1773.
- P. VON LÖE, *Statistisches über die Ordensprovinz Teutonia* (Quellen und Forschungen zur Geschichte des Dominikanerordens in Deutschland), Leipzig 1907.

- G. M. LÖHR, *Die Kölner Dominikanerschule vom 14. bis zum 16. Jahrhundert*, Freiburg 1946.
- A. LUTTRELL, "Federigo da Venezia's Commentary on the Apocalypse: 1393/94," in *The Journal of the Walters Art Gallery* 27-28 (1964/1965), pp. 57-65.
- S. MACDONALD, "Aquinas's libertarian account of free choice," in *Revue Internationale de Philosophie* 52/204(2) (1998), pp. 316-322.
- T. MALVENDA, *Annalium Sacri Ordinis Praedicatorum. Centuria Prima*, Naples 1627.
- V. MARCOLINO, „Das Nachwirken der Lehre Hugolins,“ in *Schwerpunkte und Wirkungen des Sentenzenkommentars Hugolins von Orvieto OESA*, ed. W. ECKERMANN (Cassiciacum, 42), Würzburg 1990, pp. 382-383.
- V. MARCOLINO, „Leben und Schriftum des Augustiner-Eremiten Johannes von Basel († 1392),“ in *Augustiniana* 53/1-4 (2003), pp. 322-347.
- P.R. MCKEON, "The status of the University of Paris as Parens Scientiarum: An episode in the development of its autonomy", in *Speculum* 39/4 (1964), pp. 651-675.
- G. MEERSSEMAN, *Laurentii Pignon Catalogi et Chronica* (Monumenta Ordinis Fratrum Praedicatorum Historica, 18), Rome 1936.
- L. MEIER, « Der Studiengang des Ex-Dominikaners Narcissus Pfister O.S.B. an der Universität Köln, », in *Archivum Fratrum Praedicatorum* 4 (1934), pp. 228-257.
- G. E. MOHAN, "Initia operum Franciscalium (XIII-XV S.): R-Z," in *Franciscan Studies* 38 (1978), pp. 377-498.
- J. R. H. MOORMAN, *The grey friars in Cambridge*, Cambridge 2009.
- G. S. MOULE, *Corporate Jurisdiction, Academic Heresy, and Fraternal Correction at the University of Paris, 1200-1400* (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 51), Leiden 2016.
- J. P. MULLER, « La Date de la Lecture sur les Sentences de Jean Quidort, » in *Angelicum* 36/2 (1959), pp. 129-162.
- S. MÜLLER, „Pierre d’Ailly und die ‘richtige’ Thomas-Interpretation: Theologisch-hermeneutische Prinzipien als Grundlage des Wegestreits,“ in *Traditio* 60 (2005), pp. 346-368.

- L. O. NIELSEN, C. TRIFOGLI, "Questions on the beatific vision by Thomas Wylton and Sibert de Beka," in *Documenti e studi sulla tradizione filosofica medievale* 17 (2006), pp. 511-584.
- L. O. NIELSEN, "Parisian discussions of the beatific vision after the Council of Vienne: Thomas Wylton, Sibert de Beka, Peter Auriol, and Raymundus Bequini," in *Philosophical Debates at Paris in the Early Fourteenth Century*, ed. S. F. BROWN, T. DEWENDER, T. KOBUSCH (Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 102), Leiden – Boston 2009, pp. 181- 186.
- F. OAKLEY, *The Political Thought of Pierre d'Ailly. The Voluntarist Tradition*, New Haven – London 1964.
- J. F. OSSINGER, *Bibliotheca Augustiniana Historica, Critica, et Chronologica*, Ingolstadt – Augsburg 1768.
- Z. PAJDA, *Hugo Sneyth et ses questions de l'ame*, Paris 1996.
- W. A. PANTIN, *The English Church in the Fourteenth Century*, Cambridge 2010.
- A. PATTIN, « À propos de Joannes de Wasia (†1395) », in *Bulletin de Philosophie Médiévale* 20 (1978), p. 74.
- F. PELSTER, „Theologisch und Philosophisch Debeutsame Quästionen des W. von Macclesfield O.P., H. von Harclay, und Anonymer Autoren der Englischen Hochscholastik in cod. 501 Troyes,“ in *Scholastik* 28 (1953), pp. 222-229.
- A. PELZER, *Études d'histoire littéraire sur la scolastique médiévale*, Louvain – Paris 1964.
- A. PELZER, « Prosper de Reggio Emilia, Des Ermites de Saint-Augustin, et le Manuscrit Latin 1086 de la Bibliothèque Vaticane, » in *Études d'Histoire Littéraire sur la Scolastique Médiévale*, ed. A. PELZER, A. PATTIN, E. VAN DE VYVER, Louvain – Paris 1964, pp. 468-507.
- R. C. PETRY, "Unitive Reform Principles of the Late Medieval Conciliarists," in *Church History* 31/2 (1962), pp. 164-181.
- B. PFEIL, „Das Matrjoschka-Prinzip. Büchersammlungen von Gelehrten und Universitätslehrern des 14. Jahrhunderts im Bestand der Erfurter Bibliotheca Amploniana,“ in *Mitteldeutsches Jahrbuch für Kultur und Geschichte* 19 (2012), pp. 31-47.
- D. PICHÉ, *La condamnation Parisienne de 1277*, Paris 1999.

- Pierre d'Ailly: un esprit universel à l'aube du XVe siècle*, ed. J.-P. BOUDET, M. BRÎNZEI, F. DELIVRE, H. MILLET, J. VERGER, M. ZINK, Academie de Belles Lettres 2019.
- D. H. POUILLON, « Le Manuscrit d'Assise, Bibl. comm. 196: Description, » in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 12 (1940), pp. 329-332.
- B.B. PRICE, “Paired in ceremony: academic inception and trade-guild reception,” in *History of universities* 20/1 (2005), pp. 1-37.
- J. QUETIF, J. ECHARD, *Scriptores Ordinis Praedicatorum Recensiti*, Paris 1719, vol. 1.
- H. RASHDALL, *The Universities of Europe in the Middle Ages*, Oxford 1895, vol. 1-2.2.
- A History of the University in Europe*, ed. H. DE RIDDER-SYMOENS, Cambridge 2003, vol. 1.
- A. E. ROBERTS, *The Theories of Cardinal Pierre d'Ailly concerning Forms of Government in Church and State, with Special Reference to his Interest in Suggestions made by William of Occam*, Unpublished MA Thesis 1931.
- A. RODOLFI, « Le Questiones de Prophetia attribuite a Nicolas du Pressoir (Ms. Madrid, 4008), » in *Archives d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen Age* 82 (2015), pp. 227-316.
- B. ROEST, *A History of Franciscan Education (c. 1210-1517)* (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 11), Leiden – Boston – Köln 2000.
- J. ROUSSET, « Hugolin d'Orvieto. Une controverse à la Faculté de Théologie de Bologne au XIVE siècle », in *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire* 47 (1930), pp. 63-91.
- I. A. S. ANTONIO SALMANTINUS, *Bibliotheca universa Franciscana sive alumnorum trium ordinum S.P.N. Francisci*, Madrid 1732.
- J.H. SBARALEA, *Supplementum et Castigatio ad Scriptores Trium Ordinum S. Francisci a Waddingo Aliisve Descriptos cum Adnotationibus ad Syllabum Martyrum eorumdem Ordinum*, Rome 1806.
- C. SCHABEL, M. BRÎNZEI, M. MAGA, “A Golden Age of Theology at Prague: Prague Sentences Commentaries from 1375 to 1385, the Terminus Post Quem for Evidence of Wycliffism in Bohemia,” in *Acta Universitatis Carolinae. Historia Universitatis Carolinae Pragensis* 55/1 (2015).

C. SCHABEL, “James of Metz’s *Lectura on the Sentences*,” in *Contemplation and Philosophy: Scholastic and Mystical Modes of Medieval Philosophical Thought*, ed. R. H. PICH, A. SPEER, Leiden – Boston 2018, pp. 342–426.

C. SCHABEL, “Carmelite Quodlibeta,” in *Theological Quodlibeta in the Middle Ages: The Fourteenth Century*, ed. C. SCHABEL, Leiden – Boston 2007, pp. 493–543.

C. SCHABEL, R. L. FRIEDMAN, “Trinitarian Theology and Philosophical Issues V,” in *Cahiers de l’Institut du Moyen-Âge Grec et Latin* 76 (2005), pp. 31-44.

C. SCHABEL, “John of Pouilly’s *Quaestiones ordinariae de scientia Dei*,” in *Recherches de théologie et philosophie médiévales* 81/2 (2014), pp. 237-272.

C. SCHABEL, “Parisian Secular Masters on Divine Foreknowledge and Future Contingents in the Early Fourteenth Century, Part 1: John of Pully’s *Quaestio Ordinaria* I,” in *Recherches de théologie et philosophie médiévales* 78/1 (2011), pp. 161-219.

C. SCHABEL, “Parisian Secular masters on divine foreknowledge and future contingents in the early fourteenth century, Part II: Thomas Wylton's "Quaestio ordinaria" Utrum praedestinatus possit damnari,” in *Recherches de théologie et philosophie médiévales* 78/2 (2011), pp. 417-479.

C. SCHABEL, “Parisian Commentaries from Peter Auriol to Gregory of Rimini, and the Problem of Predestination,” in *Medieval Commentaries on Peter Lombard's Sentences*, ed. G.R. EVANS, Leiden 2002, vol. 1, pp. 221–265.

C. SCHABEL, “The Genre Matures. Parisian Principia in the 1340s, from Gregory of Rimini to Pierre Ceffons,” forthcoming.

M. H. SHANK, *Unless You Believe, You Shall Not Understand. Logic, University, and Society in Late Medieval Vienna*, New Jersey 1988.

F. ŠMAHEL, *Die Präger Universität im Mittelalter*, Leiden – Boston 2007.

JOAN DE SOTO, *Bibliotheca Universa Franciscana sive Alumnorum Trium Ordinum S.P.N. Francisci*, Madrid 1732.

N. SPATZ, *Principia: A Study and Edition of Inception Speeches delivered before the Faculty of Theology at the University of Paris, ca. 1180-1286*, dissertation presented to the Faculty of the Graduate School of Cornell University, 1922.

- F. STEGMÜLLER, *Repertorium Commentariorum in Sententias Petri Lombardi. Tomus I: Textus*, Würzburg 1947.
- P. T. STELLA, « Le ‘Quaestiones de libero arbitrio’ di Durando da S. Porciano, » in *Salesianum* 24 (1962), pp. 450–523.
- J. STEVENS, *The History of the Ancient Abbeys, Monasteries, Hospitals, Cathedral and Collegiate Churches*, London 1722, vol. 1.
- E. STUMP, “Aquinas's Account of Freedom: Intellect and Will,” in *The Monist* 80/4 (1997), pp. 583-592.
- T. SULLIVAN, “Benedictine masters of the university of Paris in the Late Middle Ages: Patterns of recruitment,” in *Vivarium* 31/2 (1993), pp. 226-240.
- E. D. SYLLA, “Medieval concepts of the latitude of forms: The Oxford Calculators,” in *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Age* 40 (1973), pp. 226-233.
- D. TABER JR., “Pierre d'Ailly and the Teaching Authority of the Theologian,” in *Church History* 59/2 (1990), pp. 163-174.
- K. TACHAU, “Looking gravely at Dominican puns. The sermons of Robert Holcot and Ralph Friseby,” in *Traditio* 46 (1991), pp. 337-345.
- M. TEEUWEN, *The Vocabulary of Intellectual Life in the Middle Ages* (CIVICIMA Etudes sur le vocabulaire intellectuel du Moyen Age, 10), Turnhout 2003.
- J. M. M. H. THIJSSSEN, *Censure and Heresy at the University of Paris 1200-1400*, Philadelphia 1998.
- C. THUROT, *De l'Organisation de l'Enseignement dans l'Université de Paris au Moyen-Age*, Besançon 1850.
- D. TRAPP, “Augustinian Theology of the 14th Century: Notes on Editions, Marginalia, Opinions and Book-Lore,” in *Augustiniana* 6 (1956), pp. 146-274.
- D. TRAPP, “Angelus de Dobelin, Doctor Parisiensis, and his Lectura,” in *Augustinianum* 3/2 (1963), pp. 389-413.
- D. TRAPP, “Hiltalingen's Augustinian Quotations,” in *Augustiniana* 4 (1954), pp. 412-449.

- D. TRAPP, "CIm 27034: Unchristened Nominalism and Wycliffite Realism at Prague in 1381," in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 24 (1957), pp. 320-360.
- D. TRAPP, "The Portiuncula discussion of Cremona (ca. 1380): New light on 14th century Disputations," in *Recherches de théologie ancienne et médiévale* 22 (1955), pp. 79-94.
- C. TRIFOGLI, "The Quodlibet of Thomas Wylton," in *Theological Quodlibeta in the Middle Ages. The Fourteenth Century*, ed. C. SCHABEL (Brill's Companions to the Christian Tradition, 7), Leiden – Boston 2007, vol. 2, pp. 231-266.
- C. TRIFOGLI, "Thomas Wylton," in *Encyclopedia of Medieval Philosophy. Philosophy between 500 and 1500*, ed. H. LAGERLUND, Dordrecht – Heidelberg – London – New York 2011, p. 1300.
- E. TUISL, *Die Medizinische Fakultät der Universität Wien im Mittelalter. Von der Gründung der Universität 1365 bis zum Tod Kaiser Maximilians I. 1519*, Vienna 2014.
- R. P. VENABLES, "Bishop Antony Beeke's Register of the prebendaries of Lincoln, 1333, and 1343," in *The archeological journal* 42 (1885).
- J. VERGER, *Les Universités Françaises au Moyen Age* (Education and Society in the Middle Ages and Renaissance, 7), Leiden – New York – Köln 1995.
- J. WEBB, *A Roll of the Households Expenses of Richard de Swinfield, Bishop of Hereford, during part of the years 1289 and 1290*, Camden 1854.
- I. P. WEI, "The Self-Image of the Masters of Theology at the University of Paris in the Late Thirteenth and Early Fourteenth Centuries," in *Journal of Ecclesiastical History* 46/3 (1995), pp. 398-431.
- O. WEIJERS, *Terminologie des universités au XIIIe siècle*, Rome 1987, pp. 284-286; also M. TEEUWEN, *The Vocabulary of Intellectual Life in the Middle Ages* (CIVICIMA Etudes sur le vocabulaire intellectuel du Moyen Age, 10), Turnhout 2003.
- O. WEIJERS, *Dictionnaires et répertoires au Moyen Age* (Études sur le vocabulaire intellectuel du Moyen Age, 4), Turnhout 1991.
- O. WEIJERS, *Queritur utrum. Recherches sur la 'disputatio' dans les universités médiévales* (Studia Artistarum, 20), Turnhout 2009.
- J.A. WEISHEIPL, "Repertorium Mertonense," in *Medieval Studies* 31 (1969), pp. 174-224.

- H. WHARTON, *Anglia sacra sive collectio historiarum antiquitus scriptarum de archiepiscopis & episcopis Angliae*, London 1691.
- K. H. WITTE, „Die Rezeption der Lehre Meister Eckharts durch Johannes Hiltalingen Von Basel,“ in *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales* 71/2 (2004), pp. 308-341.
- B. M. XIBERTA, *De Scriptoribus Scholasticis Saeculi XIV ex Ordine Carmelitarum*, Louvain 1931.
- S.E. YOUNG, *Scholarly community at the early University of Paris*, Cambridge 2014.
- E. YPMA, « Notice sur le ‘Studium’ de Paris au cours de la deuxième moitié du XIV e siècle, » in *Augustiniana* 17 (1967), pp. 14-36.
- E. YPMA, « La résumpte incomplète des "Quaestiones Vesperiae" d'Alphonso Vargas O.E.S.A. est-elle retrouvée?, » in *Scientia Augustiniana. Studien über Augustinus, den Augustinismus und den Augustinerorden: Festschrift P. Dr. theol. Dr. phil. Adolar Zumkeller OSA zum 60. Geburtstag*, ed. C.P. MAYER, W. ECKERMANN (Cassiciacum, 30), Würzburg 1975, pp. 257-266.
- H. ZACHARY, “The Death of Christ in the Theology of Matthew of Acquasparta,“ in *Franciscan Studies* 56 (1998), pp. 189-201.
- W. ZEGA, *Filozofia Boga w Quaestiones Sententiarum Mikolaja Bicepsa*, Warsaw 2002.
- A. ZUMKELLER, „Hugolin von Orvieto über Urstand und Erbsünde“, in *Augustiniana* 3 (1953), pp. 35-62.
- A. ZUMKELLER, *Dionysius de Montina ein neuentdeckter Augustinertheologe des Spätmittelalters*, Würzburg 1948.
- J. ZUPKO, “Gregory of Rimini,“ in *A Companion to Philosophy in the Middle Ages*, ed. J. J. E. GRACIA, T. B. NOONE, Malden – Oxford – Melbourne – Berlin 2002, p. 283

Surse Online

Manuscrite

Ms. Assisi, Fondo Antico presso la Biblioteca del Sacro Convento, ms. 158:

www.internetculturale.it/jmms/iccuviewer/iccu.jsp?id=oai%3Awww.internetculturale.sbn.it%2FTeca%3A20%3ANT0000%3APG0213_ms.158&mode=all&teca=MagTeca+-+ICCU

Ms. Assisi, Fondo Antico presso la Biblioteca del Sacro Convento, ms. 196:

http://www.internetculturale.it/jmms/iccuviewer/iccu.jsp?id=oai%3Awww.internetculturale.sbn.it%2FTeca%3A20%3ANT0000%3APG0213_ms.196&mode=all&teca=MagTeca+-+ICCU

Ms. Augsburg, Oettingen Wallersteinsche Universitätsbibliothek, Cod.II.1.4.57

http://digital.bib-bvb.de/R/YXESPI1T75VM4UVAXIMJ1BR84IB7ULII28G13IUU1ICE38KRM7-02171?func=results-jump-full&set_entry=000053&set_number=000597&base=UBA

Ms. Città del Vaticano, Barb. lat. 710

https://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.lat.710

Ms. Frankfurt, Stadt und Universitätsbibliothek, Ms. Praed. 102

<https://sammlungen.ub.uni-frankfurt.de/msma/content/pageview/3938561>

Ms. Jena, Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek, Ms. El. f. 47

https://collections.thulb.uni-jena.de/rsc/viewer/HisBest_derivate_00001590/BE_0945_0000_00a.tif?logicalDiv=log000003

Ms. Basel, Universitätsbibliothek, A VI 12

<https://www.e-codices.unifr.ch/en/ubb/A-VI-0012//1r>

Ms. Madrid, Biblioteca Nacional, 4008

<http://bdh-rd.bne.es/viewer.vm?id=0000012379&page=62>

Ms. München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm Lat. 26711

<https://daten.digital-sammlungen.de/0010/bsb00103424/images/index.html?id=00103424&groesser=150&fip=193.174.98.30&no=&seite=776>

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 5156:

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b10036881f/f113.item.r=5156A.zoom>

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 14576:

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b52510667j/f431.item.r=14576.zoom>

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 16408:

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b90768530/f91.item>

Ms. Paris, Bibliothèque Nationale de France, Lat. 16409:

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b9077718h/f138.item>

Bibliografie

ALPHONSUS VARGAS, *Lectura super primum Sententiarum*, Venice 1490, diplomatic transcription at:

<http://thesis-project.ro/alphonsusvargas/>

C. GRELLARD'S EPHE seminary: « Lecture du De vita spirituali anime de Jean Gerson, » Sorbonne 2020-2021, at <https://www.ephe.psl.eu/formations/master/master-civilisations-cultures-et-societes/systemes-de-pensees-et-de-croyances-medievaux>.

« Knapwell (Richard), » in *Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques* (Brepolis Encyclopaedias), Paris 2004-2007, vol. 29, cols. 331-332.

S. J. LIVESEY, “Adamus Easton, Benedictine, Cardinal, fl. c. 1352-1397; d. 1397,” in *International Encyclopaedia for the Middle Ages-Online. A Supplement to LexMA-Online*. Turnhout 2005, <http://www.brepolis.net> (last accessed 10 October 2019).

S. J. LIVESEY, “Johannes de Pershore, Franciscan, d. p. 1289,” in *International Encyclopaedia for the Middle Ages-Online. A Supplement to LexMA-Online* (Brepolis Medieval Encyclopaedias: <http://www.brepolis.net>), Turnhout 2005 (last accessed 10 July 2018).

W. SENNER, „Richard Knapwell,” in *Lexikon des Mittelalters* (Brepolis Medieval Encyclopaedias - Lexikon des Mittelalters Online), Stuttgart [1977]-1999, vol. 7, col. 823.

H. THURN, *Die Handschriften der Universitätsbibliothek Würzburg. Die Papierhandschriften der ehemaligen Dombibliothek*, Wiesbaden 1981, vol. 3:

<http://vb.uni-wuerzburg.de/ub/mchf70/inhalt.html>

A. ZUMKELLER, „Gregor v. Rimini,” in *Lexikon des Mittelalters* (Brepolis Medieval Encyclopaedias – Lexikon des Mittelalters Online), Stuttgart 1999, vol. 4, col. 1684-1685 (last accessed 18 October 2019).

Proiecte

Dr. Monica Brînzei’s PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0064 Grant “The Rise of an Intellectual Elite in Central Europe: Making Professors at the University of Vienna, 1389-1450:”

www.rise-ubb.com

Dr. Monica Brînzei’s ERC-DEBATE n° 771589 (2018-2023) Consolidator Grant “Innovation as Performance in Late Medieval Universities:”

<https://debate-erc.com>

Dr. Monica Brînzei’s ERC-SG-SH6 Starting Grant “Theology, Education, School Institution and Scholars-Network: Dialogues between the University of Paris and the New Universities from Central Europe during the Late Middle Ages:”

<http://thesis-project.ro/>

Dr. A. Baneu’s ERC Starting Grant NOTA (no. 948152) “Note-taking and Notebooks as Channels of Medieval Academic Dissemination across Europe:”

<https://nota-erc.com/>

Dr. U. Zahnd’s “Heraldic Puns in Medieval *Principia*:”

<http://puns.zahnd.be/index.php>

Dr. T. Prügl’s FWF-project-number: P 31893 “Biblical Hermeneutics and Exegesis in the Late Middle Ages: The *Introductio in sacram scripturam* of Henry of Langenstein (†1397):”

<https://langenstein.univie.ac.at/>

Dr. M. Maga’s “Conradus de Soltau – *Quaestiones super quattuor libros Sententiarum Petri Lombardi*:”

<http://conradusdesoltau.thesis-project.ro/>